

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University
Term End Examination July – 2026

Course	: MSWR	Date	: 07/07/2026
Subject Code	: MSWR-302	Time	: 11:30am to 01:45pm
Subject Name	: સમાજ કલ્યાણ પ્રબંધ	Duration	: 02.15 Hours
		Max. Marks	: 70

SECTION-A

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ત્રણ)

1. સમાજકલ્યાણ વહીવટ નો અર્થ, સ્પષ્ટ કરી તેના લક્ષણો વિગતવાર સમજાવો. (30)
2. કલ્યાણકારી વિવિધ સંસ્થાઓના પ્રકારો, કાર્યો અને સમાજકલ્યાણ વહીવટમાં તેમની ભૂમિકા સમજાવો.
3. સામાજિક આયોજનનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી તેના હેતુઓ અને પ્રક્રિયા વિષે વિગતવાર ચર્ચા કરો.
4. સામાજિક નીતિ ઘડતરના પરિબળો અને તેના અમલીકરણની પ્રક્રિયા સમજાવો.
5. સમાજ કલ્યાણ વહીવટનાં ક્ષેત્રો જણાવો.

SECTION-B

નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ ચાર)

1. સમાજસેવા અને સમાજકલ્યાણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. (20)
2. સામાજિક ન્યાયનાં અભિગમો જણાવો.
3. સામાજિક નીતિના મુખ્ય હેતુઓ લખો.
4. ભારતમાં મહિલા નીતિ અથવા બાળ નીતિના મુખ્ય લક્ષણો સમજાવો.
5. સામાજિક નીતિને અસર કરતા મુખ્ય પરિબળોની ચર્ચા કરો.
6. સામાજિક સેવાઓનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.

SECTION-C

PART-A (MCQ)

(10)

1. સમાજકલ્યાણ વહીવટ (Social Welfare Administration) શું છે?
(A) વેપારની પદ્ધતિ (B) સમાજકાર્યની ગૌણ પદ્ધતિ (C) રાજકીય પ્રક્રિયા (D) ઔદ્યોગિક વ્યવસ્થાપન
2. POSDCORB સિદ્ધાંત કોના દ્વારા રજૂ કરવામાં આવ્યો હતો?
(A) મેક્સ વેબર (B) લૂથર ગુલિક (C) મેરી રિચમન્ડ (D) ઓગસ્ટ કોમ્પ્ટે
3. સમાજકલ્યાણ સંસ્થાનું મુખ્ય કાર્ય શું છે?

- (A) નફો કમાવવો (B) જરૂરિયાતમંદ લોકોને સેવાઓ પૂરી પાડવી (C) ચૂંટણી લડવી (D) ઉત્પાદન કરવું
4. સામાજિક નીતિનો મુખ્ય હેતુ શું છે?
- (A) માત્ર આર્થિક વિકાસ (B) સામાજિક કલ્યાણ અને સમાનતા વધારવી (C) ઉદ્યોગ વિકાસ (D) નિકાસ વધારવી
5. ભારતની મહિલા નીતિ મુખ્યત્વે કયા હેતુ માટે રચવામાં આવી છે?
- (A) રમતગમત વિકાસ (B) મહિલા સશક્તિકરણ (C) વેપાર વિકાસ (D) કૃષિ વિકાસ
6. સામાજિક આયોજનનો મુખ્ય હેતુ શું છે?
- (A) સંસાધનોનો અસરકારક ઉપયોગ અને વિકાસ (B) ખર્ચ વધારવો (C) કરવેરો વધારવો (D) નફો કમાવવો
7. સામાજિક નીતિ ઘડવામાં કઈ બાબત મહત્વપૂર્ણ છે?
- (A) લોકોની જરૂરિયાતો (B) અફવાઓ (C) વ્યક્તિગત મત (D) જાહેરાત
8. સામાજિક નીતિના અમલીકરણ માટે કઈ બાબત આવશ્યક છે?
- (A) અસરકારક વહીવટ (B) મનોરંજન (C) સ્પર્ધા (D) આયાત
9. સામાજિક સેવાઓનો મુખ્ય લાભ કોને મળે છે?
- (A) માત્ર સરકારી કર્મચારીઓને (B) જરૂરિયાતમંદ અને નબળા વર્ગોને (C) માત્ર ઉદ્યોગપતિઓને (D) માત્ર વિદ્યાર્થીઓને
10. નીતિ, આયોજન અને રચનાનો મુખ્ય હેતુ શું છે?
- (A) કલ્યાણકારી કાર્યક્રમોનું અસરકારક સંચાલન (B) ઉત્પાદન વધારવું (C) વેપાર વધારવો (D) ચૂંટણી જીતવી

PART-C

PART -2 (Do as Directed)

(10)

1. સમાજકલ્યાણ વહીવટ સમાજકાર્યની ગૌણ પદ્ધતિ છે.
2. POSDCORB માં "P" નો અર્થ Planning થાય છે.
3. સમાજકલ્યાણ સંસ્થાઓનો મુખ્ય હેતુ નફો કમાવવાનો હોય છે.
4. સામાજિક નીતિ સમાજના કલ્યાણ માટે ઘડવામાં આવે છે.
5. મહિલા નીતિનો હેતુ મહિલા સશક્તિકરણ સાથે સંબંધિત છે.
6. સામાજિક આયોજનમાં સંસાધનોના યોગ્ય ઉપયોગનું મહત્વ નથી.
7. સામાજિક નીતિ લોકોની જરૂરિયાતોને ધ્યાનમાં રાખીને ઘડવામાં આવે છે.
8. અસરકારક વહીવટ વિના સામાજિક નીતિનું સફળ અમલીકરણ મુશ્કેલ બને છે.
9. સામાજિક સેવાઓનો લાભ મુખ્યત્વે જરૂરિયાતમંદ વર્ગોને મળે છે.
10. નીતિ, આયોજન અને રચના કલ્યાણકારી કાર્યક્રમોના સફળ સંચાલનમાં મદદરૂપ બને છે.
